

Debatteatrið

Í 1930—40 árunum hildu fólk seg vera vís í, at varð nazisman bard, so vildu allir trupulleikar halda uppat. Tey, sum eru politisk aktiv í dag, hava fyrri langari tíð síðani sannað, at stríðið móti tí týsku og ítalsku facismuni ikki var eitt avgerandi stríð, men bert ein partur av stríðnum hjá øllum fólksløgum at vinna ser rætt til eina menniskjaliga tilveru.

Frá spanska borgarkrignum í triati árunum og frá tí týsku

hersetingini av stórum parti av Europa gongur ein linja til Vietnam og Cambodía.

Tað gongur eisini ein linja frá arbeiðsloysistíðini í 30 árunum til láginntøkurnar í dag.

Í 30 árunum varð alt gjørt, ið gerast kundi at verja fólk móti tí herviligu sóttini, sum tuberkularnir vóru. Í dag visir tað seg, at vit ikki eru komin stórt longur. Luftin verður pestað av eiturgassi. Áir og vøtn verða pestað av eitrandi evnum og aðrari óhúmsku,

sum okir um deyðileika.

Men einki verður broytt av sær sjálvum. Upplýsing og aftur upplýsing skal til, so fólk fáa at vita, hvørjir vandar, ið eru, sum hótta.

Ikki bert serkøn fólk skulu verða sett at siga okkum frá hesum, men tey skulu eisini seta mest møguleg onnur inn í hesa vitan — og so í felag royna at loysa hesar álvarssomu spurningar.

Tað er hetta síðsta, sum hevur fingið gongd í Debatteatrið. Hetta er eingin patentloysn ella nakar finur teaturkulturur, men harimóti argumentation.

Leikararnir hava eina avgjörða politiska støðu og duga

at skilja samfelagsviðurskiftini.

Debatteatrið er ein nýggjur formur — tað er annað stykkið, tey leika. Tað verður nevnt: »Men vi skal jo holdes nede.« Fyrsti leikurin æt: »Hvem er det, der bliver snydt?« Í hesum leiki eru tað organisatióninar, sum fáa av at vita.

Spurt varð, um hetta ikki var ov hart farið fram móti organisatiónunum. Nei, als ikk — tað skuldi heldur verið trúligt, at eitt kjak um slik viðurskifti, skuldi verið medvirkandi til at bóttað varð um, har ið kravdist í organisatiónunum.

Ein annar leikur er um dálk

ing av náttúruni: »Til vands, til lands og i luften«.

Nú í hesum døgum verður framfördur leikur: »Kultur- og fritidsproblemer«.

Leiðarin, Mogens Hansen sigur í viðtali við FRIE KVINDER, at teri fáa ongan studning frá mentamálaráðnum og heldur hann orsökina vera, at ein borgarlig stjórn ikki vil stuðla sjónleik, sum ivast í, at hetta borgarliga stýrslagið er tað beina.

Ymisk feløg og stovnar hava stuðlað sjónleikin. (Debatteatrið sigst liggia vinstrumegin strikuna).

Leikirnir verða framfördir á ymsum arbeiðsplássum. Aftaná er kjak um evnið.

Ein av álitismennunum á einum stórum arbeiðsplási (Bræ. Heuze, Kbhn) er Birgir Hansen.

Hann varð spurður um sjónleikur ikki var nakað fjart hjá einum álitismanni.

»Nei, »Debatteatret« kemur við problemum, sum vit kenna frá arbeiðsplássunum. Hetta arbeiðið kemur eisini sum ein avbjóðing«.

Hvussu tá?

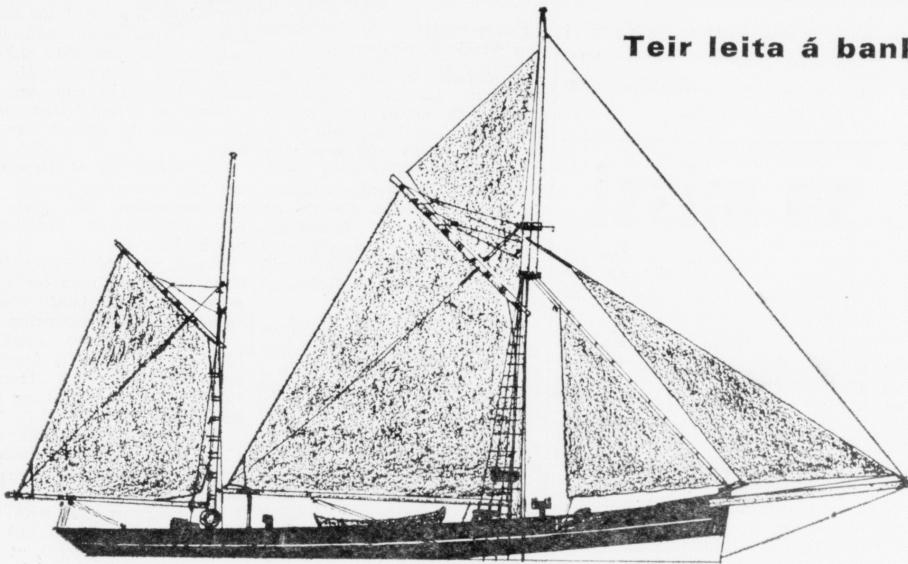
Jú! í leikinum er lyndi til at arbeiðarin bara skal leggast inn í tað núverandi kunstmynstrið, og at tað ikki er nakað, sum eitur arbeiðarmentan.

Doyurin verður lagdur á tvey ting:

Tingini skulu lýsast, men samstundis eisini fáa arbeiðararnir at hava ans fyrri teaturforminum.

Eitt teatur skal hava áhuga fyrri tí, sum hendir í samfelagnum, og haraftrat skulu tey ávisu viðurskiftini fara at verða medvirkandi til, at tey gjøgnum leikin og kjakið verða broytt til tað betra.

Teir leita á bankan - 4

SLUPPIN

Verður kannað eftir, siggja vit, at í 1700 -talinum hava royndir verið gjörðar at finna fram til skipa- og bátasnið, sum skuldu fáa fiskiskapin at kasta meira av sær, men alt endaði aftur í tí føroyska bátinum.

Stórhendin í føroyskari siglingarsøgu — og sjálvbjargnissøgu — er tá Nólsoyar-Páll byggir »Royndina Friðu«, sum í keypmannahavnarblaðnum »Dagen« í 1806 verður umtalað sum fyrsta føroyska deksfar aftan á svarta deyða (uml. 1350). — Synderligur og bráður endi varð — sum øll vita — á hesum megnar taki, og síðan kann sigast, at alt stendur við tað gamla til **slupptíðin** kemur.

Sluppin »Fox« hjá Trappubrøðrunum kom til Føroya í 1872 og hetta árið kunna føroyingar seta sum **mark millum' fornæld og nútíð** vinnulívi viðvíkjandi. Væl veri tað, at hetta stóðst av at onglendingar tá skiftu til nýggj skipasløg og nýggjar veiðihættir, men við hesum varð opað fyrri nýggjum møguleikum her á landi, møguleikum sum menn kanska høvdu hugsað um, men ikki høvdu verið figgarliga førir fyrri at fremja.

Sum føroyski báturin til allar tíðir kemur at vera symbolið fyrri føroyskan sjómannskap, soleiðis fer sluppin at vera **tann myndin føroyingar hava í huga, tá ið hugsað verður um vinnulivsfrælsi og nútíðar framburð**.

Sluppinar vóru ymiskar til støddar, men munnu yvirhøvur verið fýr fyrri at ferma 60 til 80 tons av fiski.

Fyrst í 20-unum fóru teir at seta motor í. — Gott hevur tilfarið verið og væl hevur verið bygt, tí so seint sum í 1939 sigldu enn einar 100 sluppir, sum til aldurs vóru um 70—80 ár. — Og tá høvdu teir í eitt mannaminni havt »fiskerfláðens fornyelse« á tingskránni.

SJÓVINNUBANKIN

heldur beina kós framá

REIÐARAVIRKI HEILSOLA

Kolonial & útgerð

HERMETIKK TIMBURHANDIL

KLEDNABØD

SLEIPSTØD

SHELL-AVGREIÐSLA

DEILDIR:

SKALA SKIPASMÍÐJA &

HANDILSVIRKI, SKALA

Skipasmíð . Turkivirki . Handil

HANDELSHUSET

PESCADERO A-S

Strandgade 27A . København K

Tlf ASTA 1830 . Telex 5290

Pf. J. F. KJØLBRO

Klaksvík . Føroyar

Telefon 5489 . Telex 20

Telegramadr.: Kjølbros Klaksvík

